

**ФГОС ирдэбилигэр эппиэттиир
аһаБас дьарыктаныы
конспега**

**« Уруһуй дьарыга», «Коммуникация», «Эт-хаан
оттунэн сайдыы», «олоххо-дьаһахха
сыһыаннаһыы».**

Иитээчи: Арьянова В.П.

Темата: «Араас еннеех шариктар».

Уорэтээхин уобаластара: «Уруһуй дьарыга», «Коммуникация», «Эт-хаан оттунэн сайдыы», «олоххо-дьаһахха сыһыаннаһы».

О5ону кытта ытыллар улэ коруннэрэ: оонньуулар, били-коруу, сибээстээхин, аабыы.

Дьарыктаныы сыала-соруга: Кене линияны, Саһархай, от куех, кыһыл оннору араара салгыы уерэтии. Дьарыкка интэриэһи тардыы. Иитээччи быһаарарын бол5ойон истэллэрин ирдээхин. Харандааһынан сепке тутталларын ситиһии.

Туттар матырыйааллар: ус онноох харандаастар. Албом илииһэ(шариктар ойууламмыттар), о5о ахсаанынан шариктар. Шариктар макеттара.

Дьарыктаныы хаамыыта

1. О5олору дьарыкка тэрийи. Хамнаныылаах оонньуу «День день ночь».

(О5олору устууларгар олордобун)

Иитээччи: - О5олор керун эрэ, бугун мин дьарыкка тугу а5албыппыный (шариктары кордорор). Группабыт иһэ наһаа учугэй буолла ди! Эһиги шааригынан оонньуургутун собулуугут дуо? (О5олор эппиэттэрэ.) Шаариктар наһаа сэпчэкиилэр ди. Корун эрэ, шаарикпытын урдэхпитинэ, кинилэр котоллор ди. (Остуолга сытар шариктары о5олорго урдэрэн корор.)

Араас онноох шаригым

Олуһун даа мэниктиир,

Киһи тылын истибэт.

Тыалы кытта тыал буолан

Уобээ – оро котуолуур

Торут таба туттарбат.

- Шарикпыт тыалы кытта котон хаалбатын курдук, тугу гынабытый о5олор?
(Шарикка быаны баайабыт.)

2.Уруһуйдааһын «Шариктарга онноох быалар».

Иитээччи. Шариктар араас онноохтор, ол иьин кинилэргэ бэйэлэрин курдук онноох быа наада ди. Эһиги сатаан этиэххит дуо, хайдах онноох шариктар манна баалларый? (О5олор эппиэттэрэ.) Бу шарик кыһыл онноох, бу шарик от куох онноох, оттон бу шарик – саһархай (санара туран, дуоска5а шарик макеттарын иилэр). Чэ эрэ о5олор, бу шариктар оннорун курдук онноох харандааскытын кордорун эрэ (кыһыл, саһархай, от куох). (О5олор иитээччи сорууда5ын толороллор.) Корун эрэ, шаариктар бу илиистэргэ бааллар, анны кинилэргэ быаны уруһуйдуохха наада. Кыһыл шаарикка мин кыһыл ону ылабын уонна кыһыл быаны уруһуйдуубун. Онтон от куох уонна саһархай шариктарга уруһуйдуубун.

Дьэ билигин мин шаариктарым, ханна даа каппеттере буолуо5а.

Иитээччи:- Чэйин эрэ о5олоор, аны эһиги шариктаргытыгар сапта баайын эрэ. О5олор тарбаххытынан салгынна келлерун эрэ, саптары хайдах ойуулуургутун. (Салгынна линиялары ойуулаан келлереллер)

(О5олор ойуулуулар, иитээччи хас биирдии о5о5о чугаһыыр, кемелеһер, хайгыыр)

3 .Хамнаныылаах ооньуу

- «Улахан шарикта уруеххэйин»

О5олор иитээччини кытта сиэттиһэллэр,

- «Бэйэн еннун таай»

О5олорго араас еннеех (Кыһыл, саһархай, от куех) флажоктары тунэтэбин. Шарик тары келлеребун, Хайдах еннеех шаригы келлеребун даа оннук еннеех флажоктаах о5о миэхэ суурэн кэлиэхтээх.

- « Шарикка тий»

О5олоор биһиги шарикпыт маска иннэн хаалбыт ким тийэр эбитий, о5олор ойуоккалыыллар, шаарикка тийэ сатыыллар.

4. Сепке тыынарга эрчийэр упражнения « Шарикта уруеххэ»

5. Тумук.

О5олор улэлэрин дуоска5а иилэбин. Керун эрэ биһи группабыт иһэ наһаа кыраһыабай буолла,

- Бугунну дьарыкка ким учугэйдик кыттыыны ылла? (о5олору хаайгыбын)

-Бугунну дьарыкка тугу гынныбытый?

(о5олор эппиэттэрэ)

Манан биһиги дьарыкпыт бүтэр, устууларбытын икки илиибитинэн тутабыт, миэстэтигэр илдьэн уурабыт, сааһылаан.